

A Republikon Intézet mandátumbecslésének alapjai

Mint azt már [korábban](#) is tettük, a 2018-as választások előtt is kísérletet teszünk arra, hogy a pártok támogatottsága alapján megbecsüljük a mandátumok alakulását. A mandátumbecslés a szakmában bevett úgynevezett súlyozásos módszerrel történik, tehát a kalkuláció mögött nem állnak választókerületi kutatások. A becslés abból indul ki, hogy a választókerületi támogatottság az jelölt pártjának országos támogatottsága és a választókerület demográfiai sajátosságai alapján modellezhető. Fontos látni tehát, hogy a választókerületi eredmények nem kutatásokon, hanem a pártok országos támogatottságán, valamint a választókerület jellegéről való tudásunkon alapulnak. A súlyozás azt jelenti, hogy amennyiben egy párt országos támogatottsága 20 százalék és egy adott választókerületi jelöltje 10 százalékos eredményt ért el, úgy a párt választókerületi súlya 0,5. Így egy jelenlegi 10 százalékos országos támogatottság mellett a párt jelöltjének becsült eredménye 5 százalék.

A modell így nem érzékeny az egyes jelöltek esetleges jobb vagy rosszabb szereplésére. Ez a hatás általában korlátozott, ugyanakkor az eredmények elemzésekor fontos észben tartani, hogy az adott jelölt helyi népszerűsége miatt a valós eredmény akár jelentősebben is eltérhet a modell által becsülttől. Fontos megjegyezni továbbá, hogy a modell nem tudja feltétlenül pontosan kezelni a részben együttes indulás miatt kialakult helyzetet, így például nem tudjuk pontosan megbecsülni, mennyiben valósul meg az MSZP és a DK közti átszavazás. A súlyokat különösen nehéz pontosan becsülni olyan pártok esetén, amik korábban nem, vagy önállóan nem indultak választásokon. Ez a probléma leginkább a Momentum, illetve az Együtt kerületi súlyait érintheti.

Összességében tehát a mandátumbecslés alapvetően általános közelítésre, nagyobb tendenciák megismerésére alkalmas, de mint azt látni lehet, több választókerületben is nagyon szoros a verseny, itt különösen nehéz megbecsülni a győztes jelölt személyét.

A mandátumszámítás módja:

1. Listás mandátumok

A listás mandátumok számításának első lépése pártlistákra¹ leadott szavazatok számának becslése, melynek alapja a pártok 2017. februárjában mért támogatottságának átlaga², amit korrigálunk egy várható alul- illetve felülméréssel³. Ehhez hozzászámoljuk a becsült határon túli szavazatokat, valamint az egyéni eredmények alapján számolt töredékszavazatokat.

A pártok decemberi korrigált támogatottsága:

- Fidesz: 44 százalék
- Jobbik: 18 százalék
- MSZP-P: 14 százalék
- DK: 9 százalék
- LMP: 8 százalék
- Momentum: 2 százalék
- Együtt: 1 százalék

¹ DK, Együtt, Fidesz, Jobbik, LMP, Momentum, MSZP-P

² Az alábbi hét kutatóintézet decemberi adatainak átlagát számoltuk: IDEA, Iránytű, Nézőpont, Publicus, Republikon, Századvég, ZRI.

³ Ennek alapja a 2014. márciusban mért pártpreferencia (Ipsos, Medián, Tárki), valamint a valós eredmény eltérése.

2. Egyéni mandátumok számítása

A párt országos támogatottsága, valamint az egyéni kerületi súlyok alapján számoljuk a kerületenkénti eredményeket. Az egyéni kerületek súlyait az alábbiak alapján számoljuk:

- Fidesz: a párt 2014-es jelöltjeinek eredménye
- Jobbik: a párt 2014-es jelöltjeinek eredménye
- MSZP-P-DK: az MSZP-DK-Együtt-Párbeszéd-MLP jelöltek 2014-es eredménye
- LMP: a párt 2014-es jelöltjeinek eredménye
- Momentum: az LMP-vel megegyező súlyokkal számolunk
- Együtt: az LMP, valamint az MSZP-P-DK súlyok átlaga

Ahol a Momentumnak nincs jelöltje, ott úgy számolunk, hogy a szavazatai három részre oszlanak az LMP, az MSZP-DK-P, valamint a Jobbik jelöltje között. Ahol nincs jelöltje az Együttnek, ott úgy számolunk, hogy az Együtt támogatói az MSZP-DK-P jelöltre szavaznak.

Az eredmények alapján azonosítjuk azokat a választókerületeket, ahol az ellenzéki jelöltek eséllyel győzhetnek le a kormánypárt jelöltjét. A választókerületeket ez alapján három kategóriába soroljuk be. A besorolás szempontjai:

- a. Baloldal az esélyesebb:
 - i. azok a választókerületek, ahol az MSZP-P-DK jelölt kevesebb, mint 15 százalékkal marad el a Fidesz jelöltjétől, de a Jobbik jelöltje jobban elmarad
 - ii. azok a választókerületek, ahol az MSZP-P-DK és a Jobbik jelöltje is kevesebb, mint 15 százalékkal marad el a Fidesz jelöltjétől, de az MSZP-P-DK jelölt legalább 10 százalékkal jobb eredményt ér el, mint a Jobbik jelöltje
- b. Jobbik az esélyesebb:
 - i. azok a választókerületek, ahol a Jobbik jelöltje kevesebb, mint 15 százalékkal marad el a Fidesz jelöltjétől, de az MSZP-P-DK jelölt jobban elmarad
 - ii. azok a választókerületek, ahol az MSZP-P-DK és a Jobbik jelöltje is kevesebb, mint 15 százalékkal marad el a Fidesz jelöltjétől, de a Jobbik jelöltje legalább 10 százalékkal jobb eredményt ér el, mint az MSZP-P-DK jelöltje
- c. Nem lehet eldönteni:
 - i. azok a választókerületek, ahol az MSZP-P-DK és a Jobbik jelöltje is kevesebb, mint 15 százalékkal marad el a Fidesz jelöltjétől és a két párt eredménye között kevesebb, mint 10 százaléka a különbség.

Azzal számolunk, hogy a választók felismerve az esélyes jelölt személyét (azokban a kerületekben, ahol van esélyesebb jelölt), átszavaznak az esélyesnek tartott jelöltre. Az alábbi átszavazásokkal számolunk:

- d. Jobbik szavazói:
 - i. a Budapesten kívüli választókerületekben a Jobbik szavazóinak 30 százaléka szavaz át az esélyesebb MSZP-P-DK jelöltre
- e. MSZP-DK-P szavazói:
 - i. az MSZP-DK-P szavazóinak 30 százaléka szavaz át az esélyesebb jobbikos jelöltre
- f. LMP szavazói:
 - i. ahol a baloldal az esélyesebb, ott az LMP szavazóinak 50 százaléka szavaz át az esélyesebb baloldali jelöltre

- ii. ahol a Jobbik jelöltje az esélyesebb, ott az LMP szavazóinak 30 százaléka szavaz át az esélyesebb jobbikos jelöltre
- g. Momentum szavazói:
 - i. ahol a baloldal az esélyesebb, ott a Momentum szavazóinak 50 százaléka szavaz át az esélyesebb baloldali jelöltre
 - ii. ahol a Jobbik jelöltje az esélyesebb, ott a Momentum szavazóinak 30 százaléka szavaz át az esélyesebb jobbikos jelöltre
- h. Együtt szavazói:
 - i. ahol a baloldal az esélyesebb, ott az Együtt szavazóinak 50 százaléka szavaz át az esélyesebb baloldali jelöltre
 - ii. ahol a Jobbik jelöltje az esélyesebb, ott az Együtt szavazóinak 30 százaléka szavaz át az esélyesebb jobbikos jelöltre